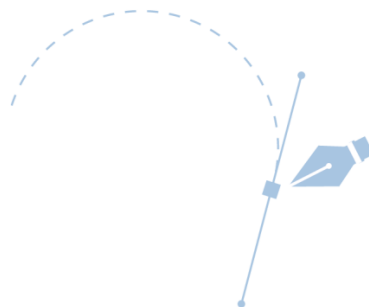

GRAKOM ANALYSE

25.5.16

GRAKOM
Brancheforeningen for
Kommunikation, Design
& Medieproduktion

TO ALTERNATIVE FINANSIERINGSMODELLER TIL BLANKBÅNDSORDNINGEN

Blankbåndsvederlaget er en anakronistisk og unødvendig afgift, hvis afskaffelse bør være en selvfølgelig konsekvens af regeringens ønske om at sanere afgiftsområdet. I det følgende notat præsenterer Brancheforeningen Grakom to måder til, hvordan afskaffelsen kan finansieres.

AFGIFT PÅ INDBYGGEDE MEDIER

I erkendelse af at danskerne ikke længere lovligt privatkopiere ved hjælp af blanke medier, såsom USB-stik, er det relevant at se på alternative finansieringsmodeller.

En mulighed er at flytte afgiften hen på indbyggede medier - det vil sige smartphones, tablets, computere etc.

Fordelen ved at flytte afgiften fra blanke eller løse medier hen til indbyggede medier er, at man i højere grad rammer de "rigtige" medier. Altså dem danskerne bruger til at kopiere musik og film på.

Copydan KulturPlus, der administrerer ordningen, skriver selv, at "[d]er er sket et fald i det opkrævede vederlag over tid som følge af, at den lovlige privatkopiering har flyttet sig fra de løse medier, som omfattes af ordningen, over på de indbyggede medier, hvor der ikke på nuværende tidspunkt afregnes vederlag pr. solgt enhed til rettighedshaverne. Privatkopiering finder sted på medier, som p.t. ikke er omfattet af blankmedieordningen, uden at rettighedshaverne kompenseres."¹

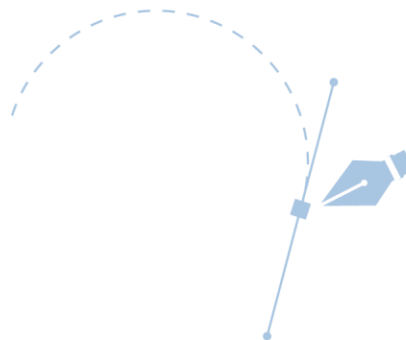
I alt sælges der omkring 4,3 mio. indbyggede medier om året. For at nå det nuværende provenu på 27,4 mio. kr., vil det altså kræve en afgift på lige under 6,50 kr. pr. enhed. Denne afgift kan selvfølgelig gradueres alt efter, hvilket indbygget medie der er tale om.

Afgiften på indbyggede medier har den klare fordel, at den kommer til at udgøre en væsentlig lavere andel af den samlede salgspris, end det lige nu er tilfældet for løse medier.

Eksempelvis udgør afgiften på USB-stik ca. 20-40 pct. af salgsprisen. Modsat vil en afgift på 6,50 kr. på en computer til 10.000 kr. eller en smartphone til 4.000 kr. kun udgøre henholdsvis 0,07 pct. og 0,16 pct. Dermed vil efterspørgselsreaktionen være minimal ved at lægge afgiften på indbyggede

---

¹ Svar til Kulturredvalget 2015-2016 Alm. del endeligt svar på spørgsmål 64.

medier, mens afgiften på løse medier har medført en betydelig nedgang i salget, da det har betydet en langt større relativ prisændring for forbrugeren.

TABEL 1. ANTAL SOLGTE INDBYGGEDE MEDIER I DANMARK, ENHEDER

	2011	2012	2013	2014
Mobiltelefoner	2.059.592	2.181.129	2.169.555	2.292.123
Stationære computere	290.167	192.134	173.242	171.542
Bærbare computere	872.244	637.208	605.221	603.467
DVD-afspillere	300.347	266.168	183.564	131.788
Eksterne harddiske	604.785	352.063	437.050	403.317
MP3-afspillere	256.567	154.659	78.216	39.933
Tablets	206.048	446.770	643.892	649.869

Kilde: GfK Nordic & Baltic.

FINANSIERING VIA LICENSMIDLERNE

En anden måde at kompensere rettighedshaverne på er ved at koble kompensationen sammen med licensmidlerne. På den måde minimerer man de administrative byrder, der er ved at indsamle provenuet til kunstnerne.

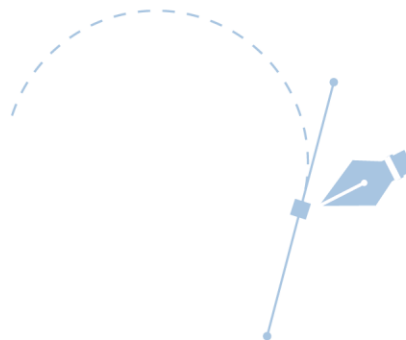
I alt ventes det, at licensprovenuet i 2016 vil lyde på 4,4 mia. kr.² En mulighed er således at finde kompensationen i den nuværende pulje, da det blot svarer til, at der skal frigives 0,6 pct. af de eksisterende midler for at kompensere rettighedshaverne via licensordningen.

En anden mulighed er at hæve licensbetalingen. I 2016 er licensbetalingen på 2.477 kr. For at finansiere kompensationen til rettighedshaverne uden brug af eksisterende midler vil det kræve en forhøjelse af licensbetalingen på omkring 10-15 kr. pr. licensbetaler. Det svarer stort set til det beløb hver licensbetaler giver til Filmstøtteordninger.

I sidste ende er det en politisk vurdering, hvorvidt midlerne skal findes i den eksisterende licenspulje, eller om licensbetalingen skal hæves.

---

² Kulturministeriet (2014): Mediepolitisk aftale for 2015-2018.

TABEL 2. FORDELINGEN AF LICENSBETALINGEN I 2016

Licensmodtager	Beløb, kr.
DR	1651,86
Moms	495,40
TV2 regioner	230,48
Radio 24syv	41,40
Lokalradio- og tv	23,08
Filmstøtteordninger	11,25
Public service-puljen	15,75
Kulturstatistik	3,91
Station Next	3,01
Markedstest af nye DR-initiativer	0,90

Kilde: DR (<http://www.dr.dk/om-dr/licens/hvad-gaar-licensen-til>)